

BIBLIOTEKA „USPEH“

102

ISKOČI IZ KUTIJE

Set Godin

Finesa

Beograd, 2021.

Naslov originala
POKE THE BOX
Seth Godin
Copyright ©Finesa

Autorska prava za Srbiju
Finesa

Izdavač
Finesa d.o.o. Beograd, Krunska 36
tel: +381112645122; +381646454859
www.finesa.edu.rs

Za izdavača
Lidija Maričić Savusalo

Glavni urednik
Lidija Maričić Savusalo

Urednik izdanja
Aleksandra Petrovski

Prevod
Marko Aleksić, Bojan Đorđević
Agencija za prevođenje „Prevedi”

Lektura i korektura
Jelena Miladinović

Grafička priprema
iLearn d.o.o.

Dizajn korica
Jelena Karović

Štampa
F.U.K. Beograd

Tiraž: 500

ISBN: 978-86-6303-066-4

Pokretač

Eni Dauns radi u klubu Mocha, neprofitnoj organizaciji iz Nešvila koja sakuplja novac za zemlje u razvoju radeći sa muzičarima na turnejama.

Prošle godine, pozvala je svog šefa i rekla mu nešto što nikada ranije nije rekla. „Imam ideju i sutra počinjem da radim na njoj. Neće mi uzeti mnogo vremena a neće ni mnogo koštati i mislim da će upaliti.”

Sa ove dve rečenice, Eni je promenila svoj život. A promenila je i svoju organizaciju i ljude kojima ta organizacija služi.

Verovatno vas interesuje koja je bila njena ideja. Možda se pitate i da li je uspela da je sprovede u delo.

To je pogrešno pitanje.

Promena je bila u njenom stavu. Promena se sastojala u tome da, po prvi put na svom radnom mestu, Eni nije čekala uputstva, radila po listi zadataka ili reagovala na dužnosti koje su pristizale. *Inicijativa joj nije dodeljena, sama ju je preduzela.*

Eni je toga dana prešla most. Postala je neko ko nešto započinje, neko ko pokreće, neko ko je spreman na neuspehe duž puta ako će joj to pomoći da uradi nešto bitno.

Na vas je red

Zamislite svet bez posrednika, izdavača, šefova, ljudi iz ljudskih resursa, bilo koga ko bi vam rekao da nešto ne možete da radite.

Kada biste živeli u takvom svetu, šta biste radili?

Napred. Uradite to.

***

U Kini postoji fabrika koja može da napravi iste stvari kao i vaša fabrika – za deset puta manju cenu.

Niže niz ulicu, postoji restoran koji vam krade meni i vinsku kartu, ali naplaćuje 20 odsto manje nego što ste vi u mogućnosti da naplatite.

Poslednji putujući agent odavno je nestao. Izdavači časopisa su odustali od napretka i sve prepustili blogerima. Vikipedija nije morala da otima uzde autoriteta od *Enciklopedije Britanike*; saradnici su se prosto pojavili i uradili sav posao. Osoblje *Britanike* je sedelo i gledalo.

Posrednici, organizatori i investitori su danas manje važni nego bilo kada pre. Godine 2012, šezdesetsedam internet startapa iz San Franciska i Njujorka je finansirano novcem koji je Silicijumskoj dolini često dovoljan za finansiranje svega dvadeset kompanija. Više novca pronalazi više kompanija kojima je potrebno manje novca nego ikada ranije.

Prema tome, ako novac, pristup i organizaciona moć nisu osnova povezane privrede, šta jeste?

Inicijativa.

Ovo je manifest o započinjanju

Započinjanje projekta, pravljenje gužve, preduzimanje onoga što se čini kao rizik.

Ne samo „počinjem da mislim o tome” ili „sastaćemo se povodom ovoga”, čak ni „podneo sam prijavu za patent...”

Ne, započinjanje.

Prelazak preko tačke posle koje nema povratka.

Skok.

Posvećivanje.

Omogućavanje nečega.

Sedmi imperativ

- ▷ Prvi imperativ je da se bude svestan – svestan tržišta, prilika i onoga što jesi.
- ▷ Drugi imperativ je da se bude obrazovan, da biste mogli da razumete svet oko sebe.
- ▷ Treći imperativ je da se bude povezan, da bi vam se verovalo kada stupate u kontakt sa ljudima.
- ▷ Četvrti imperativ je da se bude dosledan, da bi sistem znao šta da očekuje.
- ▷ Peti imperativ je da se izgradi imovina, da biste imali nešto da prodate.
- ▷ Šesti imperativ je da se bude produktivan, da biste bili na dobroj ceni.

Možete sve ovo da uradite i da još uvek budete neuspešni. Posao nije dovoljan. Fabrika nije dovoljna. Trgovina nije dovoljna. Neka-
da su bili, sada više nisu.

Svet se prebrzo menja. Bez varnice koju baca inicijativa, prinu-
đeni ste samo da reagujete na svet. Bez sposobnosti da pokrenete i
eksperimentišete, zaglavljani ste, nasukani, čekate da vas pometu.

Mogu da nađem hiljadu knjiga i milion beležaka o prvih šest
imperativa. Usađeni su u vas nebrojeno puta u školi, i mnogo fa-
kulteta i šefova će vam rado pomoći da ih poštuju. Kada dođete
do sedmog imperativa, čini vam se kao da ste ostavljeni na cedilu.

Sedmi imperativ je zastrašujući i zato ga je lako prevideti ili
ignorirati. Sedmi imperativ je da se ima hrabrosti, srca i strasti na
pretek.

Inicijativa pravi razliku

Jednostavna stvar po kojoj se uspešni ljudi razlikuju od neuspešnih
je ista stvar koja razdvaja uzbudljive, napredne organizacije od onih
koje stagniraju i umiru.

Pobednici su inicijativu pretvorili u strast i praksu. Napred, na-
pravite listu. Napravite listu ljudi i organizacija koje cenite. Prepo-
stavljam da je sedmi imperativ ono što ih razlikuje.

Ispostavlja se da izazov nije u usavršavanju sposobnosti da se
prepozna trenutak da se nešto započne ili da se sa nečim sačeka.
Izazov je navići se da se stvari započinju.

Kreg Venter i dr Frankenštajn

Čovek koji je sekvencirao ljudski genom, pronašao je način da uz
pomoć kompjutera potpuno isprojektuje genetski kod nekog orga-